

Column Remco Hoekman



SAMEN SCHAATSSEN

Schaatsen, een sport met meer nostalgie is in Nederland bijna niet te vinden. Denk alleen al aan de Elfstedentocht waar elk jaar weer reikhalzend naar wordt uitgekeken. Veel mensen in Nederland hebben iets met schaatsen en kunnen niet wachten om de ijzers onder te binden. Dit doen ze niet alleen op de 22 kunstijsbanen die Nederland rijk is, maar ook op ondergelopen weilanden, pleintjes en sportvelden, bevroren meren, vijvers en rivieren, en op tijdelijke kunstijsbanen in centra van dorpen en steden. En ze doen dit vooral om lekker buiten te zijn, om in beweging te komen, om de gezelligheid en de sociale contacten, om te genieten van de natuur, en soms ook om prestatief bezig te zijn en grenzen te verleggen.

Hoe nostalgisch schaatsen ook mag zijn, de wijze waarop de schaatsinfrastructuur tot stand komt past perfect in het huidige tijdsbeeld. Een tijd waarin burgerkracht, participatiesamenleving en zelfredzaamheid centraal staan. Een tijd ook waarin van de markt meer wordt verwacht en waarin de maatschappelijke en economische betekenis van sport breed wordt erkend en wordt ingezet op lokaal, regionaal en nationaal niveau.

Een groot deel van de schaatsinfrastructuur is te danken aan burgerinitiatieven en de zelfredzaamheid van ijsverenigingen. Zeker 500 ijsverenigingen zorgen ervoor dat tijdelijke schaatsvoorzieningen ontstaan en worden onderhouden en dat toertochten voor de vele schaatsliefhebbers worden georganiseerd. Uiteraard

hebben ze de hulp van Moeder Natuur nodig om dit te laten gebeuren. Maar de overheid komt er veelal niet aan te pas, behoudens dan voor het verlenen van vergunningen en dergelijke. Ook zijn er voorbeelden van hockeyverenigingen die in de winterstop het hockeyveld onder laten lopen zodat er geschaatst kan worden. Een van de talrijke initiatieven op dit terrein. Een mooi staaltje burgerkracht, participatiesamenleving of zelfredzaamheid, zo u wilt.

Verder zijn in centra van steden en dorpen de tijdelijke kleine kunstijsbanen niet meer weg te denken. Deze tijdelijke schaatsvoorzieningen zijn een uitstekend

exploiteren, veelal gekoppeld met andere voorzieningen. In de regel nog wel gesteund door subsidies vanuit de overheid, maar de rol van commerciële marktpartijen is bij schaatsbanen zeer zeker substantieel in vergelijking met diverse andere typen sportaccommodaties. Zo zijn er thans ook verschillende commerciële partijen die interesse hebben om op diverse plekken in het land nieuwe (semi) overdekte ijsbanen te realiseren.

De markt en de vele burgerinitiatieven dragen bij aan een divers landschap van ijsbanen in Nederland, passend in de huidige tijd. Het illustreert de burgerkracht die in Nederland onmiskenbaar aanwe-

“

DE DYNAMIEK VAN SCHAATSSEN
IN NEDERLAND IS MET RECHT
BIJZONDER

middel gebleken om in de wintermaanden 'de loop' in het centrum te krijgen. De lokale middenstand en horeca betalen daar graag aan mee. Deze voorzieningen brengen veel mensen op de been en dragen bij aan een gevoel van saamhorigheid, leefbaarheid en lokale verbondenheid. Een mooie illustratie van de economische waarde, maatschappelijke betekenis en kracht van sport, los nog van het feit dat het ook gewoon gezond is om in beweging te komen en lekker buiten te zijn.

Tot slot zijn er commerciële partijen die mogelijkheden zien kunstijsbanen te ex-

ploiteren, veelal gekoppeld met andere voorzieningen. In de regel nog wel gesteund door subsidies vanuit de overheid, maar de rol van commerciële marktpartijen is bij schaatsbanen zeer zeker substantieel in vergelijking met diverse andere typen sportaccommodaties. Zo zijn er thans ook verschillende commerciële partijen die interesse hebben om op diverse plekken in het land nieuwe (semi) overdekte ijsbanen te realiseren.

Remco Hoekman is senior onderzoeker bij het Mulier Instituut en verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen.